VELUX®

Dagslys, der åbner op for naturen

Projekt data

Kunde:	Privat
Arkitekt:	Helena Nyholm, Sesam Arkitekter
Lokation:	Vittsjö ved Hässleholm
År:	2019
Fotograf:	Lars Hauschildt

Kotten ligger i udkanten af Vittsjö i Skåne – på en naturskøn grund ved en sø. Huset er omgivet af sommerhuse og helårsbeboelse og indgår i et roligt landskab tæt på naturen.

Her fik Helena Nyholm fra Sesam Arkitekter til opgave at tegne et hus, som oprindeligt var tænkt til udlejning. Men i stedet for at følge bygherrens første idé valgte hun at skabe et hus, der tager udgangspunkt i stedets egne præmisser. En bygning, der respekterer og følger naturen – og hvor dagslyset guider de besøgende, både ved at oplyse rummene og ved at skabe afstand til hverdagens stress.

At lade stedet komme til sin ret

Helena Nyholm er arkitekt og CEO hos Sesam Arkitekter i Kristianstad. Hun husker tydeligt sit første besøg i Vittsjö i 2019, hvor huset Kotten i dag står:

"Der var ingenting her, før huset blev bygget. Bare et lille mellemrum mellem de andre bygninger i området. Det var blåbærlyngens og fyrretræernes sted."

Området er præget af ro og natur, og grunden skråner helt ned mod søen. Det gjorde stedet attraktivt for bygherrerne, som havde ledt efter en beliggenhed, der kunne tilbyde stilhed og naturnære oplevelser.

“Da jeg kom hertil første gang, blev jeg optaget af blåbærlyngen, fyrretræerne med deres ru stammer og de små kogler på skovbunden. Jeg ville indfange koglens form, struktur og tekstur.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Visionen var at opføre et hus til udlejning. Bygherrerne kommer fra hotelbranchen og ønskede at skabe noget, der kunne tilbyde samme funktion – men i en mere intim og mindre skala. Vittsjö havde det rette potentiale. Søgrunden var vigtig, men også nærheden til togforbindelsen.

“Et af deres kriterier var, at man skulle kunne tage toget og nå huset inden for 15 minutter. Det kan man i Vittsjö.”

Bygherren havde klare ønsker: Et moderne, hvidpudset hus med store glaspartier mod søen. Derudover ønskede de et næsten vedligeholdelsesfrit hus – ingen græsplæne, ingen facademaling, ingen vinduespudsning. Et sted for familier eller venner, der søger ro og et pusterum fra hverdagen.

Helena Nyholm havde dog en anden vision:

“Fyrretræer og blåbærlyng trives ikke sammen med hvidpudsede huse. De havde brug for et hus, der kunne tale til dem.”

I stedet for at følge den oprindelige idé tegnede Helena et forslag, der tog udgangspunkt i de elementer, der definerer stedet.

Forventningen om et hvidt, glaseret hus blev mødt af et modforslag baseret på stedets organiske karakter. Allerede ved første præsentation blev den hvide puds erstattet af en “kogle” i naturmaterialer.

“De accepterede forslaget fra første skitse – og siden har jeg næsten ikke ændret noget.”

“Jeg har et meget tæt samarbejde med entreprenøren, og vi arbejder rigtig godt sammen. Men han bandede en del over, at ingen maskiner måtte bruges – alt skulle bæres ind manuelt, også de tunge vinduespartier.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Malet med naturens pensler

Før Kotten blev bygget, var grunden tom – omgivet af fyrretræer, sø og blåbærlyng. For Helena var retningen oplagt:

“Da jeg kom her første gang, var det helt tydeligt, at naturen skulle have lov at fylde.”

Det afspejler sig i både materialevalg og arkitektoniske greb. Det mest tydelige er facaden, som er inspireret af koglens form og tekstur.

Den skællignende facade er udført i cedertræ – et formstabilt materiale med høj modstandsdygtighed over for råd og et minimalt behov for vedligeholdelse. Den aromatiske duft har desuden en naturlig, afvisende effekt på skadedyr.

Over tid er cedertræet patineret fra sin oprindelige rødgule farve til en mere grå tone. Materialets egenskaber bevares, selvom udtrykket ændrer sig.

Blåbærlyngen, som dækker store dele af grunden, har også haft stor betydning for byggeriet. For at minimere aftrykket er huset opført på søjler, så vegetationen kan fortsætte ind under bygningen. Samtidig giver det indtryk af, at huset svæver over terrænet.

Blåbærlyngen var en udfordring for entreprenøren. Helena stillede nemlig krav om, at ingen maskiner måtte køre ind på grunden.

Inden byggeriet gik i gang, blev der tilkaldt arborister, som beskærede og plejede fyrretræerne. Døde grene blev fjernet, og enkelte træer blev fældet, så de resterende kunne vokse sig stærke og smukke i samspil med huset.

Naturen er også til stede i interiøret. Vægge og lofter er udført i svensk gran fra Norrland, hvor træerne vokser langsomt. Gulvene er af eg, delvist savet på et lokalt savværk uden for Vittsjö.

Samtidig er Kotten skabt til komfort og afslapning.

"Indvendigt er huset relativt moderne – med moderne køkken og fliser i bad. Man skal kunne nyde opholdet her uden at give afkald på den komfort, man kender fra sit eget hjem."

En transformation gennem lys

Ankomsten til Kotten sker via en hævet gangbro, der fører gennem blåbærlyngen og frem til hoveddøren. Gangbroen fortsætter gennem huset og videre ud på den anden side, hvor udsigten til søen åbner sig, og hvor man kan bevæge sig videre ned mod vandet.

Inde i huset fortsætter oplevelsen. At træde ind er som at træde ind i et kirkerum. Med en loftshøjde på syv meter opstår en næsten sakral stemning.

"Ovenlysvinduerne spiller en stor rolle her. De er orienteret mod nord og giver det karakteristiske atelierlys – et blødt, jævnt lys uden hårde kontraster, som løfter hele rummet."

De nordvendte ovenlysvinduer giver et exceptionelt dagslys – selv på grå novemberdage. I dagtimerne er kunstig belysning sjældent nødvendig.

“Jeg tror, mennesker har godt af at kunne se opad – mod træerne eller mod stjernerne. Det giver en følelse af at være en del af noget større.”

Helena Nyholm, Arkitekt

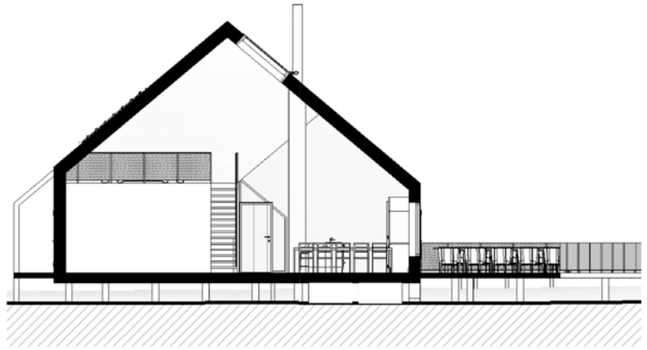

SEKTION D

1 : 100

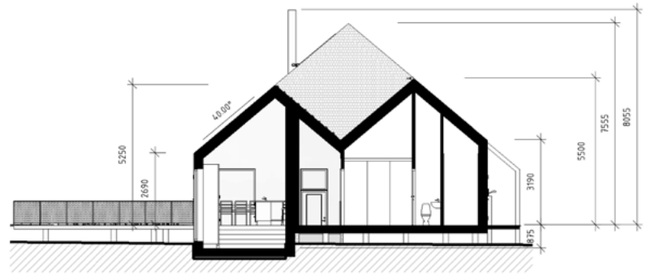

SEKTION C

1 : 100

En vigtig del af arkitekturen var at skabe bevidste kig til naturen. Husets største vindue indrammer udsigten over søen, men muligheden for at løfte blikket er mindst lige så væsentlig.

“Vi er vant til at se lige frem. Men her, med den store loftshøjde, løfter man automatisk blikket – og ser træerne som et levende maleri.”

Fyrretræerne svajer let mod himlen og danner en rolig, naturlig baggrund.

For at supplere dagslyset samarbejdede Helena med en lysdesigner. Målet var, at den kunstige belysning skulle være diskret og funktionel, tilpasset forskellige stemninger og behov.

“Om aftenen har vi brug for det varme, hyggelige lys. Loftlyset er mere neutralt og giver en behagelig, jævn belysning.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Fra skitse til virkelighed

Da Helena Nyholm vender tilbage til Kotten nogle år efter færdiggørelsen, har hun kun positive minder. Samarbejdet med bygherren var tillidsfuldt, og facaden i cedertræ er nu naturligt patineret og smelter endnu mere ind i omgivelserne.

"Træ ældes naturligt. Men da jeg valgte farve til hoveddøren, tog jeg udgangspunkt i facadens oprindelige farve. I dag har træet fået en anden nuance..."

Ellers er hun yderst tilfreds – og det samme er bygherrerne.

"Da huset stod færdigt, blev de så forelskede, at de ikke kunne få sig selv til at leje det ud. De beholdt det for sig selv i nogle år. I dag deler de det også med andre."

VELUX A/S
Breeltevej 18,
2970 Hørsholm
Danmark

www.velux.dk

VELUX®

Transforming Spaces

© 2026 VELUX GROUP © VELUX AND THE RED VELUX LOGO ARE REGISTERED TRADEMARKS USED UNDER LICENCE BY THE VELUX GROUP